

★ Зустрічі для вас

Справжній кіношник

«Його художня спадщина не залишає байдужим нікого, має небудь значення у мистецькому житті нашого краю», – так мовив про митця Василя Рябунця письменник Василь Басараба, готуючи як редактор до видання художньо-документальну книгу свого земляка Анатолія Дацкова «Яринівський шлях». А ще колеги називали й називають його справжнім кіношником. Останнє – чи не найдорожча похвала. Адже саме кінострічками Василь РЯБУНЕЦЬ (нині заслужений працівник культури України, фотохудожник і режисер аматорського кіно) утвердив себе як творча особистість. З ним – розмова нашого кореспондента.

– Василю Сидоровичу, кажуть, що не так давно вам запропонували вступити в Національну спілку кінематографістів України, але ви відмовилися. Це правда?

– Справді відмовився. Бо ж головне – не членство в престижній спілці, а щоб кіно було.

– А його, виходить, нема?

– У нас є і спілка, і День кіно, і премія імені Олександра Довженка, а кіно таки немає. Зникають кінотеатри, повзе Голівуд, на екрани навально сунуть московські серіали. А українське кіно спить. На жаль...

– Та хіба ж у нас нікому це кіно

творити? Ось ви, наскільки мені відомо, лише в кіностудії «Горинь» зняли «Поліщуків», «Звідки тече та річка». Ще додати сюди «Літописну Пересопницю», «Дорогобуж», «Рівне: сторінки історії», «Острозьку академію», «Твердиню над Іквою», «Колівань», «Світанок древнього Корця», стрічки про велетнів слова і духу – «Улас Самчук повертається», «Одержима», «Серед руїн», «Караюсь, мучуся, але не каюся», «Ми не лукавили з тобою», «Волинськими дорогами Тараса», «Гурби», «Німа правда», «Злама не крило душі»... Це ж – ціла кіноскарбниця, якій немає ціни! За ту ж «Німу правду» (фільм про голодомор 33-го) ви отримали Гран-прі Всеукраїнського конкурсу телепрограм «Калинові острови», а за «Перевертнів» – першу премію. Якби так працювали інші кіномитці (бодай аматори) щось таки зрушилося б у нашому кіно...

– Можливо...

– У кіностудії «Горинь» ви монтували музичні матеріали до майбутніх стрічок. Звідки у вас такий хист?

– Допомагали музичні знання і від-

музичне училище. Власне, на мою творчість у цілому великий вплив мали зустрічі з режисерами Юрієм Ілленком, Леонідом Осикою, Миколою Мащенком, Леонідом Биковим, Іваном Миколайчуком та іншими майстрами українського кіно, з якими спілкувався в Києві під час навчання в театральному інституті. Це були кіномитці від Бога. І щось та можна було в них перейняти...

– А як народилася у вас ідея зняти фільм про Купріна та його Олесю – «Слідами легенди»?

– У рідних і дорогих для мене місцях, де село Кузьмівка, що неподалік Яринівського шляху, там колись стояла бабусі Ганни хата, в якій я жив по війні... Адже саме в цих місцях письменник Купрін і шукав свою Олесю. Читав я повість і заодно збирав матеріал. Так і народив-

Ранок над Стиром.

– Ви ще – неабиякий фотомайстер. Причетні й до написання літературних творів, які, на моє переконання, варті окремої книги. Особливо мене вразила ваша бувальщина «Сірко». Це щось із Тютюниківських мотивів. Ваш талант хтось у родині перейняв?

– Дружина Оріся у мене – відома майстриня народної творчості. Дочка Іванна теж прилучилася до маминого мистецтва. Вони – не кіномитці, але до прекрасного також небайдужі. Це тишить і додає творчих сил.

– Якось письменник Євген Шморгун, з яким ви тісно співпрацювали в кіномистецтві, сказав про вас: «Як кінорежисер, Василь Рябунець настільки високорядна в мистецтві людина, що він робить лише значуще, не щось перехідне... Байдужим його фільми не лишають». Звідкіля, Василю Сидоровичу, черпаєте оцю небайдужість?

– У рідних краях, де жила бабуся Ганна, де пас її Лиску, де мати, втрапивши на мій порятунок всяку надію, приготувала вишиту сорочку, яку зберігала на день народження і яку я потім зносив до дірок; де записався у перший клас; де було гніздо

матір забрали кудись далеко військові з червоними кашкетами; звідки пішов у повстанці батько; звідки й самого відправили в дитячий будинок, де вперше я й побачив кіно.

Це були стрічки, які нам демонстрували раз на тиждень: «Подвиг розвідника», «Чапаєв», «Кубанські козаки»... Тоді, очевидно, і прикипіло моє серце до екрана і таємниць людей, які створюють кіно – режисерів, чії імена стоять першими в титрах.

– Василю Сидоровичу, з Анатолієм Дацковим ви були колегами і друзями. Жаль, що нещодавно його не стало. Коли читав книгу про вас, дивуєшся, скільки деталей він вихопив із вашого непростого, але повнокровного життя!

– З Анатолієм Дацковим ми дружили довго, довелося й спільно працювати. Часто ділилися роздумами про прожите і пережите. Ось і написалася в нього така книга, за яку буду вдячний йому до кінця свого життя. Це вічний спогад про найдорожче. Спогад, що біжить від хутора Лядо Яринівським шляхом, Великою Волинню, Україною та не дає спокою...

Спілкувався Юрій БЕРЕЗА

